

Inhoudsopgave

<i>Visie</i>	1
<i>Redactioneel</i>	1
<i>Een steen in de vijver</i>	2
<i>Pinksteren</i>	3
<i>Medeleven</i>	4
<i>Wekelijkse bloemengroet</i>	4
<i>Bij de vieringen</i>	4
<i>2 juni: Afsluiting Basiscatechese</i>	4
<i>Uit de AKM...</i>	5
<i>Uitnodiging tweede informatieavond over de zondagse viering op dinsdag 28 mei</i>	5
<i>Beleidsplan protestantse gemeente Leiden</i>	5
<i>Anders vieren</i>	6
<i>Chronologische rapportage uit de informatieavond voor leden van de Oecumenische Geloofsgemeenschap Merenwijk</i>	8
<i>"Anders vieren" in relatie tot het LOP</i>	10
<i>Een Koninklijke Regenboogdis</i>	11
<i>Wereldtafel 9 juni</i>	13
<i>Vrijwillige bijdrage Bulletin</i>	13
<i>Diaconale info vanuit De Bakkerij</i>	14
<i>Nieuwe directie Nederlands Bijbelgenootschap</i>	14
<i>Storm en regen, donder en bliksem</i>	15
<i>Agenda</i>	16

Visie

In 'De Regenboog' komen we als christenen uit verschillende kerkelijke tradities bijeen om samen ons geloof te beleven, te vieren, te belijden en te verdiepen.

Geïnspireerd door de Bijbel willen we elkaar bemoedigen om te leven zoals Jezus ons heeft voorgeleefd.

De oecumene is voor ons de weg om ons geloof op een open manier te ervaren, in vieringen, leren en dagelijkse activiteiten.

In verbondenheid met de kerken waaruit we voortkomen, zoeken we naar wat ons bindt en naar mogelijkheden om elkaar met de veelkleurigheid van ons geloof te verrijken.

We willen een open uitnodigende gemeenschap zijn en een gastvrij huis voor wie behoefte heeft aan steun, aandacht of warmte. We voelen ons betrokken bij mensen, dichtbij en veraf, met al hun verschillende culturen en religieuze achtergronden en willen vanuit ons geloof een bijdrage leveren aan een samenleving, waarin ieder mens tot zijn recht kan komen.

Redactioneel

Het lukt mij niet een Redactioneel te schrijven alsof er niets aan de hand is in onze geloofsgemeenschap. Op 15 april kregen we op een informatieavond in de Regenboog te horen dat onze gezamenlijke vieringen van de maaltijd van de Heer moeten stoppen. Want het Oecumenisch Directorium van 1993 dient strikter nageleefd te worden. Alle gevoelens van ongelof, frustratie en boosheid waarmee ik op de avond van 15 april naar huis fietste, komen weer boven bij het maken van dit Bulletin. Ongelof, omdat ik het niet voor mogelijk had gehouden dat zo'n maatregel ook ons in de Merenwijk zou treffen. Maar wat ben ik naïef geweest. Ik heb toch ook steeds in de krant gelezen wat er de afgelopen jaren is gebeurd met andere oecumenisch georiënteerde geloofsgemeenschappen in het land. Frustratie en boosheid, omdat een kerkelijk instituut ons verbiedt om gezamenlijk de Maaltijd te vieren, waartoe, zoals wij geloven, Jezus zelf ons heeft opgeroepen.

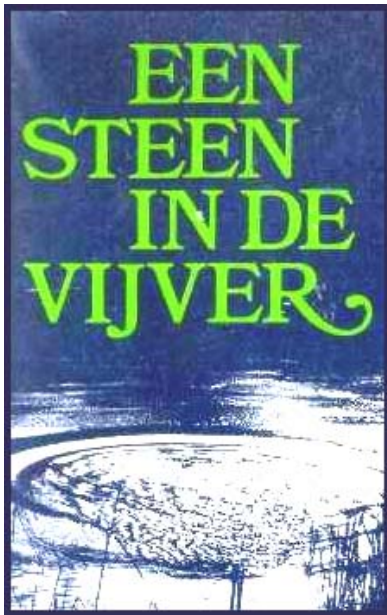
De AKM wil de band met de moederkerken handhaven en de kerkelijke regels respecteren. Begrijpelijk, maar wil ik dat ook persoonlijk en na 31 jaar gewoon lid blijven van deze geloofsgemeenschap?

In dit Bulletin kunt u lezen hoe een commissie van de AKM heeft nagedacht over andere vormen voor kerkdiensten zonder gemeenschappelijke viering van de Maaltijd. Daarna vindt u een verslag van de informatieavond op 15 april en tenslotte bekijken Nizet Dijkstra en Frans Voets de nieuwe ontwikkelingen in de Merenwijk vanuit het perspectief van het LOP. De AKM nodigt u uit voor een tweede informatieavond op dinsdag 28 mei. De redactie heeft een openingsartikel voor dit Bulletin gekozen dat alvast een beetje vooruit loopt op de toekomst waarin woord- en gebedsdiensten een belangrijke rol zullen spelen. Het artikel beschrijft een recent onderzoek naar de vorm en de inhoud van "de preek".

Dit Bulletin is het blad van de AKM en de redactie schrijft dus namens de AKM. U begrijpt dat dit niet geldt voor dit Redactioneel dat op persoonlijke titel is geschreven. Maar ik vermoed dat dit stukje wel namens velen van u geschreven zou kunnen zijn.

Ik besluit met een bekende uitspraak: laten we in de oecumene de Pinkstergeest niet voor de voeten lopen (T. van Eijk, Bulletin 39(6) 2012).

Dick Rijken

Jan Goossensen

'Protestantse preken in hun kracht en zwakheid'. Dat is de titel van een onderzoeks-presentatie die al heftige reacties oproept. 'De preek' is kennelijk nog steeds een geliefd onderwerp van gesprek in kerkenland. Iedereen heeft er een mening over.

Wie de 'kracht' en de 'zwakheid' van preken bij de horens vat, kan behalve op bijval ook op tegenwind rekenen. Dat hebben Bert de Leede en Ciska Stark, verbonden aan de Protestantse Theologische Universiteit (PThU), geweten. Enkele voorlopige conclusies van hun onderzoek werden al breed uitgemeten in de pers.

Paradox

In een gesprek met *Woord & Dienst* leggen De Leede en Stark eerst uit waarom ze, in opdracht van de PThU, zo'n zestig schriftelijke preken van beginnende predikanten uit de breedte van de PKN onderzocht hebben. In de eerste plaats omdat predikanten er veel tijd en energie in steken, verder lijkt het alsof predikanten er in toenemende mate moeite mee hebben er een aansprekend en verdiepend verhaal van te maken. Wat niet zo verwonderlijk is, gezien de verwachtingen van de kerkgangers die steeds vaker uiteenlopen. Verlangen de gelovigen een 'inwijding in geloven in God', 'onderwijs in discipelschap', 'oriëntatie in zingeving', een 'event' of nog iets anders? De paradox die met preken samenhangt, gaat nog verder. Dominees blijken - hoe opmerkelijk - zelf iets anders over de functie van de preek te denken dan dat ze vermoeden dat de kerkgangers ervan verwachten. Volgend op 'uitleg en toepassing van

de Schriften' beogen ze zelf met hun verhaal 'verkondiging van het heil'. Terwijl ze denken dat de toehoorders in de tweede plaats 'bemoediging in het geloof' verwachten. Let wel: zo zien de voorgangers dat. Kerkgangers zijn niet geraadpleegd in dit onderzoek.

Open zenuw

In een zaal van de PThU, gehuisvest aan de Vrije Universiteit - de 'locatie Amsterdam' - leggen De Leede en Stark uit wat zij met hun onderzoek beoogden. In de eerste plaats kwam de vraag van veel jonge predikanten. In een protestantse kerkdienst is de preek nog steeds een relevant onderdeel - volgens sommigen zelfs het hart van een dienst. "Predikanten vragen om meer specifieke deskundigheid." Daarbij kwam de vraag op hoe de preek kan worden 'herijkt', als die een krachtig middel wil blijven om het geloof in de harten van mensen te laten landen. De Leede: "Het onderzoek zou direct ten goede moeten komen aan het onderwijs. Een beweging als Dominee 2.0 (van een groep jonge dominee's en theologen, die een brug wil slaan tussen de kerk en de cultuur van deze tijd, red.) daagt ons daartoe uit." Stark: "Wij onderzoeken allereerst de praktijk. Dat is bijzonder. Op dit gebied zijn niet veel onderzoeksgegevens beschikbaar. Daardoor hebben de resultaten veel losgemaakt. Andere predikanten vroegen zich natuurlijk direct af, hoe hij of zij het er van af zou hebben gebracht. Dat is ook logisch. Predikanten investeren er veel in en worden erop afgerekend." De Leede: "Het is echt een open zenuw."

Kerkprofielen

De eerste resultaten zijn interessant. De onderzoekers hanteren vier 'kerkprofielen' binnen de PKN: het vrijzinnig-oecumenische profiel, het open-orthodox annex evangelische profiel, het gereformeerd-orthodoxe profiel en het ongedifferentieerde profiel. Wat betreft de verwachting ten aanzien van de preek, wordt geconstateerd dat alleen bij het gereformeerd-orthodoxe profiel predikanten in de eerste plaats 'heilsbemiddeling' verwachten; van oudsher een van de kerndoelen van de preek. De andere profielen richten zich meer op 'bewustwording, bestaansverheldering en beleving van aanvaard zijn.' Een ander resultaat is het cultuurpessimisme dat uit veel preken opstijgt. Stark: "Vroeger was de schuldbelijdenis een belangrijk onderdeel in de liturgie. De mens is slecht en behoeft vergeving. Ook in veel gebeden is dat verschoven. Het is nu niet zozeer de mens zelf, als wel de hele wereld waarmee het mis is." De Leede: "Cultuurpessimisme lijkt een grote zuigkracht

te hebben. Tegenover de oppervlakkige cultuur van de buitenwereld handhaaft de kerk een hoge standaard. Zo van: wij als gelovigen doen ons best, maar in cultuur en samenleving is alle reden tot pessimisme. Dit leidt missionair-theologisch gezien tot een nieuw soort tegenstelling tussen 'kerk' en 'wereld'."

Diepere vragen

De onderzoekers concluderen verder dat 'opvallend uniform' het beeld uit de preken oprijst dat 'veel aspecten van het menselijk bestaan niet of nauwelijks aan de orde komen'. De mens met zijn of haar levens- en geloofs-vragen 'komt niet of in heel algemene termen aan de orde. Wel in gebeden en voorbeden, maar veel minder of niet in de preken. De waarden-oriëntatie in de preken is voorts sterk beperkt tot individuele deugden en familie-waarden.' Deze conclusie heeft volgens de onderzoekers bij sommigen de wenkbrauwen doen fronsen. Zijn veel preken wereldvreemde praatjes? Nee, zeggen De Leede en Stark, deze conclusies graven veel dieper. Het gaat er niet om of de dominee weet wat er in het Journaal of bij Boer zoekt Vrouw aan de orde is. "We hoeven niet te zeggen wat mensen toch al weten." Stark: "De vraag is hoe je in een preek hart en ziel kunt raken, of een preek een spirituele gids kan zijn in het dagelijks leven voor het aangezicht voor God. Daartoe moet een preek verbeeldingskracht hebben. Noem het manna voor maandag." De Leede: "De fronten in het kerkelijk landschap zijn echt veranderd. Het gaat er niet meer om of je preek politiek links of rechts is. Het is nu van belang dat je als predikant de betekenis van het geloof relevant kunt maken in relatie tot de postmoderne onderstromen van onze cultuur. Wie is God voor ons nu? Hoe ervaar je God? Wat kun je zeggen over de hoop die in ons is? Om zulke onderstromen op te sporen is het nodig dat predikanten culturele vragen theologisch kunnen lezen. Dat gaat veel verder en veel dieper dan het aanroeren van enkele morele vraagstukken. Als die diepere vragen niet aan bod komen, blijft een preek vlak." Een goede preek is allereerst verantwoorde bijbeluitleg, zeggen de onderzoekers. Maar ze is tegelijkertijd ook 'inwijding in het heil'. De Leede: "'In de preek doen we een gooi naar de ziel', schrijft professor Gerrit de Kruijf ergens. Daar ben ik het helemaal mee eens. Het is de kunst het geloof te laten verinnerlijken."

Tot slot

Na de eerste resultaten van het onderzoek zullen er nog meer volgen. Stark: "De preek dient tot opbouw van het gemeentelvenen."

Preken zijn vaak de zichtbaarste vormen van presentie van een dominee. Goede evaluaties zijn daarom belangrijk. Eigenlijk vreemd dat daar nog zo weinig onderzoek naar is gedaan. Nu de eerste reacties zijn losgekomen, kunnen wij alleen maar zeggen: het is een steen in de vijver geweest, met een vitaliserende werking."

Bron: Woord & Dienst, december 2012

(ingekort door de redactie)

Jan Goossensen is freelance journalist en hoofdredacteur van Kerk in Den Haag.

Pinksteren

De Geest drijft
op de wind en
overstijgt de bergen
en zoekt in
diepe dalen
het mensenkind dat
in zichzelf verloren,
vertwijfeld zwijgt
in alle talen,
totdat de adem
van Gods Geest
het vlamvend vuur
ontsteekt en met
zijn warme gloed
de tegenstand verbreekt,
dan rijst vanuit
de diepte
naar omhoog,
een nieuwe schepping
voor Gods oog,
als licht dat uit de
schaduw van de nacht,
het leven tot
bevrijding bracht,
voor tijd en eeuwigheid.

Jan Mul

Medeleven

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores?

Dank u.

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Atie Segaar, Primuladuin 3
Telefoon: 521 00 42

Bij de vieringen

Pinksteren

Zondag 19 mei vieren we het Pinksterfeest. Een feest dat niet zo uitbundig gevierd wordt als Kerst en Pasen. Maar wel een belangrijk feest. Je zou kunnen zeggen dat het geloof met Pinksteren begon.

Het inzicht in de betekenis van Jezus is voor veel christenen een lang groeiproces geweest. Dit hebben ze ervaren als een inzicht van Godswege. Johannes drukt dit uit in termen van de goddelijke Geest. Pas als de leerlingen Gods Geest ontvangen hebben, zullen ze ten volle begrijpen wat Jezus hen geleerd had. Dan breekt het licht door. Lucas laat datzelfde proces zien door meer tijd te nemen tussen Pasen en Pinksteren. Het duurt even voor we begrijpen kunnen dat God onder ons aanwezig was in deze mens en wat dat voor ons betekent. Het doorbreken van dat geloof, vieren we op Pinksteren.

Samen aan Tafel

Op 26 mei zullen 7 kinderen hun Eerste Communie of Kom aan Tafel vieren. Teun en Guusje Langeveld, Nienke van der Kieboom, Soraya Weijers, Guido, Michiel en Ruben Hendriks hebben zich de afgelopen weken samen met Maja, Marlène en John op deze viering voorbereid. Pastoor van Duinhoven en John Boon zullen in deze viering voorgaan.

16 juni

Op 16 juni staat de liefde centraal. We lezen uit Hooglied 4,16-5,8 en uit Lukas 7,36-8,3 waar een vrouw Jezus voeten zalft. Dat de liefde ook ons mag raken en tot elkaar mag brengen.

30 juni

Zondag 30 juni is alweer de tweede zondag van de zomer. De vakanties liggen lokkend voor ons. Veel mensen kijken er naar uit op weg te gaan naar andere, liefst warmere, streken.

Ook in de lezingen van 1 Koningen 19 en Lucas 9 gaan mensen op weg: Elisa wordt door Elia uitgenodigd met hem mee te gaan en Jezus begint met zijn leerlingen de tocht naar Jeruzalem.

Maar hoe ga je op weg, zoekend naar God? Levend alsof hemel en aarde elkaar raken? Wat houdt dat in en wat vraagt dat van je? Zowel voor Elisa als voor de leerlingen van Jezus zijn dat lastige vragen. Vragen die ook vandaag nog niet zomaar beantwoord kunnen worden. Zo gaan we in de viering ook zelf op weg met deze vragen zonder te weten waar ze ons brengen zullen. Paulus noemt dat in Galaten 5 "vrijheid".

Ds. Inge Smidt, Ds. John Boon

2 juni: Afsluiting Basiscatechese

Tijdens de viering van 2 juni zullen Dishang van Duinen, Mariëlle Hanenburg en Femke Siermans hun jaar basiscatechese afsluiten. De catechisanten zullen hun eigen bijdrage leveren aan deze extra feestelijke viering, waarin ds. M. Driessen zal voorgaan.

Volgend jaar in september hopen we weer te beginnen aan een nieuw jaar, met een nieuwe groep catechisanten en... een nieuwe methode! Heeft u een kind dat volgend jaar in groep acht zit, dan kunt u hem of haar vanaf nu opgeven.

Karin van Dorsselaer en Alice de Witt

Uit de AKM.....

Het is de AKM nog steeds niet gelukt een nieuwe penningmeester te vinden. Daarom is in de aprilvergadering Harry Delemarre benoemd tot penningmeester ad interim voor de periode van een half jaar. Tot die tijd is oud-penningmeester Christiaan de Witt verantwoordelijk geweest voor het penningmeesterschap. De AKM is hem daar zeer erkentelijk voor. Christiaan zal als financieel adviseur de penningmeester ad interim bijstaan. Wilbert Bots heeft de zorg voor de collectebonnen op zich genomen. Voortaan kunt u bij hem op de eerste zondag van de maand collectebonnen kopen.

In de aprilvergadering van de AKM is ook de jaarrekening over 2012 besproken. We hebben het boekjaar 2012 kunnen afsluiten met een positief saldo (€40,55). Ook is er een nieuw fonds kerkzaal ingesteld. Vanuit dit fonds wil de AKM bijzonder meubilair en aankleding van de kerkzaal bekostigen, zoals een doopvont, een flexibel podium. Het fonds tafelgebeden (waaruit de groene en gele boekjes met tafelgebeden bekostigd zijn) is opgeheven. Het vrijkomende bedrag is overgeheveld naar het fonds liturgische benodigdheden. De kascommissie heeft de jaarrekening gecontroleerd en in orde bevonden.

In opdracht van de AKM zijn 2 noodvieringen gemaakt. Dit zijn volledig uitgewerkte vieringen die door de dienstdoende AKM-ers gehouden kunnen worden, in geval dat onverwacht op het laatste moment een viering niet door zou kunnen gaan wegens plotselinge verhindering van een (gast)voorganger.

Het lijkt de AKM een goed idee mee te doen met de landelijke en Leidse kerkennacht op 21 juni. Er wordt gewerkt aan een programma dat ook voor niet kerkgangers aantrekkelijk is. We hopen op die manier meer bekendheid te krijgen in de wijk en nieuwe mensen te interesseren.

Ingrid Weitenberg, voorz. AKM

Uitnodiging tweede informatieavond over de zondagse viering op dinsdag 28 mei

De informatieavond van 15 april j.l. over de noodzaak om onze zondagse vieringen aan te passen aan het veranderde oecumenisch

klimaat, heeft veel mensen pijnlijk getroffen. 'Moeten we wat in 40 jaar hier is opgebouwd zomaar overboord gooien?' was een van de reacties.

Dat is beslist niet de bedoeling. We willen juist laten zien dat de eenheid die we hier ervaren zo diep geworteld zit en ons zo dierbaar geworden is, dat we bereid zijn over barrières heen te klauteren of een nieuwe route te zoeken als een bepaalde weg geblokkeerd is of dood loopt.

Over de blokkades en nieuwe wegen willen we graag met u in gesprek gaan op dinsdag 28 mei 20.00 uur in de Regenboog.

U bent van harte uitgenodigd.

namens de AKM, Ingrid Weitenberg

Beleidsplan

protestantse gemeente Leiden

Al eerder is er in het Bulletin bericht over het vitaliseringsproces dat gaande is in de protestantse gemeente Leiden (PGL). Er is een commissie aan het werk geweest en er zijn in 2012 drie werkconferenties gehouden om de basis te leggen voor een beleidsplan waarin moet worden vastgelegd hoe de PGL de komende jaren wordt bestuurd, hoe de financiën worden geregeld en hoe de PGL vitaal blijft en vitaler kan worden. Dat alles terwijl de inkomsten gestaag minder worden, wat niet zonder gevolgen kan blijven voor het aantal predikanten en kerkgebouwen in Leiden. Het ligt in de bedoeling dat de algemene kerkenraad begin juni een conceptversie van het beleidsplan bespreekt waarna de wijkkerkenraden en de gemeenteleden hun mening over het beleidsplan kunnen geven. Daarom belegt de wijkkerkenraad van de Merenwijk op dinsdag 25 juni om 20.00 uur in de Regenboog een informatie- en discussiebijeenkomst over het beleidsplan. Praten over een beleidsplan klinkt niet erg inspirerend maar het is wel erg belangrijk want het heeft te maken met de toekomst van onze oecumenische geloofsgemeenschap. Daarom

nodigen we iedereen van harte uit om aanwezig te zijn en mee te denken.

Peterhans van den Broek

Anders vieren

Een stukje geschiedenis

De gezamenlijke viering van Woord en Tafel is het hart van de oecumenische geloofsgemeenschap in de Merenwijk.

Jan van Well schrijft hierover in zijn boek *Oecumene metterdaad*: 'Beide pastores raakten er steeds meer van doordrongen dat de gemeenschappelijke viering van Woord en Tafel meer dan welke andere geloofsuiting ook zou bijdragen tot de beleving van saamhorigheid en eenheid' en 'De aanwezigheid en de werkzaamheid van de Heer in de tekenen van Brood en Wijn betekenden de waarborg voor de onverbreekbaarheid van de onderlinge eenheid.' Daarmee heeft de Tafelviering de sacramentele betekenis van eucharistie en avondmaal, maar is het in de Regenboog ook bij uitstek het teken geworden van oecumene. Buiten de Regenboog echter willen en kunnen de kerken niet zover gaan. In tegenstelling tot het sacrament van de doop erkennen de kerken niet elkaars Avondmaal en Eucharistie. Toen men 40 jaar geleden in de Regenboog met gezamenlijke vieringen begon was de oecumene booming en hoopte/droomde/verwachtte men dat onderlinge erkenning van Avondmaal en Eucharistie op termijn mogelijk was. Met onze gezamenlijke vieringen liepen we slechts op de troepen vooruit. Maar al bij het Lima rapport (1982) bleek dat het niet zo makkelijk zou gaan. In 1993 werd in de RK Kerk een reglement voor de oecumene, het Oecumenisch Directorium, van kracht. Hierin werd o.a. gesteld dat intercommunie als teken van eenheid tussen kerken niet is toegestaan. De RK Kerk stelt dat de Eucharistie uiting geeft aan een verbondenheid en eenheid in Christus die er al is, een al bestaande eenheid dus. Zolang die eenheid tussen de kerken (in de

vorm van het erkennen van elkaars Eucharistie en Avondmaal) nog niet gerealiseerd is, kan intercommunie als teken van eenheid niet. Wat betekent dat nu voor de Regenboog?

Probleemstelling

Is wat wij in de Regenboog doen intercommunie?

Daar verschillen de meningen over. We hebben het geprobeerd te omzeilen door te spreken van het gezamenlijk vieren van de Maaltijd van de Heer, bij elkaar te gast zijn..... Dat ging lang goed. Zolang we niet teveel aan de weg timmerden, konden we onze gang gaan. We werden gedoogd. Het gaf bestaansrecht en rust op de korte termijn, maar op de langere termijn belemmerde het ons om met onze oecumene naar buiten te treden en nieuwe initiatieven te nemen. Toen het bisdom Rotterdam ging herstructureren, kwam de Merenwijk opnieuw in beeld. Een bisschoppelijke commissie heeft onze geloofsgemeenschap toen doorgelicht en in wezen goed bevonden, maar ook enkele knelpunten aangegeven. In een daaropvolgend gesprek van bisschop van den Hende met het vicariaat kwam naar voren dat de bisschop veel waardering voor onze oecumenische geloofsgemeenschap heeft en die graag wil blijven steunen, maar dat we het sacrament van de Eucharistie zuiver moeten houden en dat we ons duidelijker moeten houden aan de richtlijnen inzake intercommunie.

Met pastores en AKM is hier uitgebreid over gediscussieerd. Uiteindelijk kwamen we met pijn in ons hart tot de conclusie dat er iets wezenlijks moest veranderen in de zondagse viering. Niet langer het oecumenisch zwaartepunt leggen op de gezamenlijk viering van de Maaltijd van de Heer, maar in plaats daarvan een basisviering zonder tafelviering maar met een nieuw liturgisch element en ritueel dat uiting geeft aan ons oecumenisch samenzijn en ons oecumenisch verlangen.

De AKM wil dat de oecumenische geloofsgemeenschap blijft bestaan, dat we elke zondag opnieuw onze eenheid kunnen vieren en dat we een bijdrage blijven leveren aan het oecumenische proces van de kerken. Overigens betekent het ontwikkelen van een nieuwe vorm van zondagse viering niet dat er geen Avondmaal of Eucharistie gehouden kan worden. In de nieuwe vorm zal, indien gewenst, een Avondmaal of Eucharistie kunnen worden ingevoegd. Hoe vaak en wanneer is nog een punt van discussie.

Uitwerking

Er is een kleine werkgroep (Inge Smidt, Harry Delemarre, Ingrid Weitenberg, Marlène Falke en Peterhans van den Broek) aan de slag gegaan om na te denken over andere vormen van vieren waarin de tafelviering niet de basis is. Uitgangspunt hiervoor was dat de viering zo moet zijn dat we samen één zijn in het vieren, dat de viering de oecumene zichtbaar maakt, dat er een vaste vorm moet zijn en dat die vorm niet botst met kerkelijke regels.

De werkgroep heeft allerlei alternatieven de revue laten passeren.

Communievieringen voldoen aan geen van de uitgangspunten. Er is geen sprake van samen één in het vieren of zichtbaar maken van de oecumene, en de bisschoppen zijn geen voorstander van communievieringen.

Woord- en gebedsdiensten zijn een goede mogelijkheid. Er zijn heel veel liturgische elementen die de kerken gezamenlijk hebben zoals het Onze Vader, de geloofsbelijdenis, schuldbelijdenis en het Woord. Je zou die meer nadruk kunnen geven bij voorbeeld door het zingen van het Onze Vader of de geloofsbelijdenis. De vraag is of dit de oecumene wel zo zichtbaar maakt als we zouden wensen en het blijven woorden terwijl de kracht van de huidige tafelviering is dat zij de eenheid uitdrukt anders dan in woorden en dat we ervoor in beweging komen, letterlijk van onze stoelen afkomen. Dus zullen we woord- en gebedsdiensten niet als kaal ervaren? De kerken erkennen elkaars doop. De doop hebben we dus ook gezamenlijk. Er zijn voorbeelden van vieringen te vinden waarin de kerkgangers hun doop bevestigen. Dit kan doordat de mensen naar voren komen in de kerk, hun vingers nat maken met het water in de doopvont en dan met hun vingers het voorhoofd nat maken. Dit kan al of niet gepaard gaan met het openlijk verklaren van waarom iemand zijn doop bevestigt. Dit lijkt heel geschikt voor een bijzondere viering maar of het aanspreekt en haalbaar is als wekelijkse viering is de vraag.

Over het alternatief van agapèvieringen kunnen we in feite kort zijn want het botst duidelijk met de kerkelijke regels. Dit is wel begrijpelijk want in de vorm waarin het past in de wekelijkse viering, lijkt de agapèviering als twee druppels water op de eucharistie, alleen de instellingswoorden ontbreken. De agapèviering gaat terug op hoe de eerste gemeenten bij elkaar kwamen met een gezamenlijke maaltijd, toespraken, discussie en muziek. Dit alles precies zoals een Grieks symposion verliep. Hoe interessant en

inspirerend deze vorm ook is, zij is niet geschikt voor de viering op de zondagochtend. De traditie van de eerste christelijke gemeenten reikt ons wel een ander teken van eenheid aan en dat is brood. In de Didachè, een vroegchristelijk geschrift uit de eerste helft van de tweede eeuw, is brood het symbool van de eenheid van de gelovigen en de verbondenheid met Christus, wat aldus wordt verwoord: 'En zoals dit brood dat wij breken was verstrooid over de velden maar werd samengebracht en één is geworden, breng zo uw gemeente bijeen van heinde en ver in uw Koninkrijk'. Op deze manier kan het breken van brood een teken zijn van de eenheid en verbondenheid van christenen of wel de kerkelijke oecumene. De Bijbel reikt ons in zout ook een teken aan voor onze eenheid en verbondenheid met de wereld, dus oecumene in de betekenis van de "gehele bewoonde wereld" (οικουμένη). Jezus zegt 'Jullie zijn het zout van de aarde' en 'Zorg dat jullie het zout in jezelf niet verliezen en bewaar onder elkaar de vrede'.

Dit alles overwegend is de werkgroep tot een voorstel gekomen om als basis voor het anders vieren te kiezen voor de vorm van woord- en gebedsdiensten maar daar een vast element aan toe te voegen dat we benoemd hebben als 'Oproep tot eenheid'. Dit onderdeel begint steeds met dezelfde inleidende woorden en wordt altijd afgesloten met een korte tekst of lied. Na de inleidende woorden kan de oproep op verschillende manieren worden ingevuld, onder andere afhankelijk van wat er verder tijdens de viering gebeurt. In zijn meest uitgebreide vorm wordt het ritueel van brood en zout gevierd waarbij brood wordt gebroken en de kerkgangers naar voren kunnen komen om een stukje brood te nemen en dit in het zout te dopen. De oproep kan ook worden ingevuld met bij voorbeeld een gebed om eenheid, het voorlezen van de tien geboden van de oecumene of het uitspreken van een oecumenische belijdenis.

De werkgroep ziet op deze manier een perspectief om als de wekelijkse tafelviering wegvalt, toch samen één te zijn in het vieren, de oecumene zichtbaar te maken in de vieringen en te komen tot een vaste vorm die niet botst met kerkelijke regels. Deze biedt niet alleen een kans voor de Merenwijk maar ook een kans een bijdrage te leveren aan het oecumenische proces van de kerken.

Op dinsdag 28 mei is er een tweede informatieavond voor de geloofsgemeenschap over anders vieren. Dan willen we heel graag met uw hulp verder nadenken over de uitwerking van dit voorstel. Als

geloofsgemeenschap zijn we in het hart getroffen, maar laten we de wil en veerkracht hebben om gezamenlijk een nieuwe oecumenische weg in te slaan.

Inge Smidt, Harry Delemarre, Ingrid Weitenberg, Marlène Falke en Peterhans van den Broek

Chronologische rapportage uit de informatieavond voor leden van de Oecumenische Geloofsgemeenschap Merenwijk

Datum: maandag 15 april 2013
Plaats: Ontmoetingsruimte, Regenboog
Onderwerp: voorgenomen veranderingen
zondagse vieringen: waarom, hoe en wanneer.
Sprekers: Ingrid Weitenberg, Peterhans van den Broek en Inge Smidt
In aanwezigheid van: Ad van der Helm

De avond wordt geopend door Ingrid Weitenberg als voorzitter van de AKM. Zij geeft aan dat in de toekomst, vaker dan we gewend zijn, diensten gehouden zullen worden zonder Tafelviering (Avondmaal of Eucharistie). Peterhans van den Broek zal vertellen over het proces dat de AKM, en een daaruit voortgevloeide kleine commissie, heeft doorgemaakt en over de mogelijke uitkomst daarvan. Inge Smidt zal daarna vertellen over mogelijkheden voor inpassing hiervan in de liturgie van een zondagse viering.

Tijdens de inleiding wordt uitgelegd dat een toekomst met in elke viering een Tafelviering (hetzij Eucharistie, hetzij Avondmaal) niet meer mogelijk is. Enerzijds is dat niet haalbaar om de praktische reden dat er niet altijd een priester of predikant kan voorgaan in de viering. Anderzijds is dat niet haalbaar omdat vanuit de RK-moederkerk aangegeven is dat de intercommunie, zoals die in de Regenboog

van meet af aan vorm gekregen heeft, problemen geeft met de richtlijnen van de Katholieke kerk zoals verwoord in het "oecumenisch directorium" (1993). Daarom is het noodzakelijk om te denken over (andere) vormen van vieren en zichtbaar maken van de Eenheid van Christenen. Dit betekent dat er vieringen gehouden zullen worden zonder Tafelviering. Ook communievieringen (zonder priester als voorganger) zijn niet een oplossing omdat deze in de Regenboog evenmin overeenstemmen met het "oecumenisch directorium". De AKM heeft zich vanaf september (2012) concreet bezig gehouden met het vinden van een oplossing voor de ontstane situatie die de kern van het Vieren in de Regenboog raakt en daarmee de kern van het samen-kerk-zijn. Een kleine groep (bestaande uit Peterhans van den Broek, Harry Delemarre, Marlène Falke, Inge Smidt en Ingrid Weitenberg) heeft dit verdiept om te komen tot praktisch uitvoerbare voorstellen waarbij het uitgangspunt nadrukkelijk is dat de banden met de moederkerken geëerbiedigd worden.

Aanvankelijk wordt door de aanwezige leden van de geloofsgemeenschap geschokt gereageerd. Dit betreft zowel het verlies van de wekelijkse gezamenlijke viering van de Tafel ("waarom veranderen als we dit al 40 jaar zo doen?") als het gegeven dat de intercommunie, als teken waarin de Eenheid van de Christenen ervaren wordt, niet houdbaar meer is in de relatie tot de RK-moederkerk ("hoe laten we die Eenheid dan zien?"). Ook wordt aangegeven dat men overvallen is door dit bericht. Dit valt "rauw op het dak" en feitelijk start er voor velen een rouwproces. Vanuit de AKM wordt uitgelegd dat men heel goed beseft dat vanavond slecht nieuws gebracht wordt. Binnen de AKM is hetzelfde proces doorgemaakt en na enkele keren opnieuw de pijn gevoeld te hebben met elkaar, heeft men een weg gevonden om te kunnen werken aan een oplossing. Nu ziet men kansen en mogelijkheden en daarom is nu het moment gekomen om deze ervaringen en die zoektocht te delen met de leden van de geloofsgemeenschap zodat gezamenlijk de zoektocht voortgezet kan worden.

Peterhans van den Broek belicht vervolgens aan de hand van een PowerPoint presentatie een aantal belangrijke elementen van de zoektocht. Als uitgangspunt is teruggegrepen naar de kernpunten die beschreven zijn in het boek van Jan van Well (Oecumene

metterdaad) over het “hart van de gemeenschap”: de betekenis van Eucharistie/Avondmaal is sacramenteel en een zichtbaar teken van eenheid en oecumene. Citaat: “De aanwezigheid en de werkzaamheid van de Heer in de tekenen van Brood en Wijn betekenden de waarborg voor de onverbreekbaarheid van de onderlinge eenheid”. Bij het denken over een “anders vieren” is steeds het volgende beoogd:

- samen één in het vieren
- oecumene zichtbaar maken
- vaste liturgische vorm (dus onafhankelijk van de voorganger)
- niet botsen met kerkelijke regels

Bij alle vormen die onderzocht zijn, zijn steeds deze uitgangspunten getoetst. Als alternatieven is intensief nagedacht over bestaande vormen zoals Communievieringen, Woord- en Gebedsdiensten, een vorm van “bevestiging van de Doop”, Agapèvieringen en de traditie van het gezegende brood. Dit mondde uit in het besef dat er behoefte is aan een (liturgische) vorm waarin de oecumene verbeeld wordt. Vanuit vroeg-christelijke traditie verbeeldt brood de eenheid en verbondenheid van christenen. Zout symboliseert de verbondenheid met de wereld. Zo zouden brood en zout gebruikt kunnen worden om uitdrukking te geven aan een beleving van Eenheid, zowel op het niveau van de kerken als op het niveau van de hele bewoonde wereld.

Met deze symboliek is het denkbaar om Woord- en Gebedsdiensten te houden conform de kerkelijke traditie(s) met daarin opgenomen een nieuw, vast liturgisch element waarmee uiting gegeven wordt aan de Eenheid (bijvoorbeeld “Oproep tot eenheid”). Dit element zou een vaste, herkenbare vorm moeten hebben met inleidende woorden, een variabel deel en een afsluiting. Bij het variabele deel is het denkbaar dat een “Tekenen van brood en zout” gedeeld wordt en/of een gebed om eenheid en/of een opdracht tot oecumene.....

Na de beschrijving van de zoektocht die hiertoe geleid heeft komt de discussie op gang en is duidelijk dat het enerzijds pijnlijk is om te beseffen dat dit proces doorgemaakt moet worden. Anderzijds gloort ook het besef dat vanuit de Regenboog een antwoord gegeven moet worden dat aansluit bij de huidige kerkelijke regels zonder de band met de moederkerken te verbreken. Ook wordt aangegeven dat de zoektocht die door de Regenboog is gemaakt bijzonder is en kansen biedt. Bij andere oecumenische geloofsgemeenschappen (met de Regenboog

verbonden in het Landelijk Oecumenisch Platform) waar gezamenlijke vieringen niet (meer) mogelijk zijn is nergens deze weg bewandeld. Het is zeker mogelijk dat de weg die de Regenboog nu gaat van betekenis kan zijn voor andere oecumenische geloofsgemeenschappen in het land.

Een belangrijke vraag vanuit de geloofsgemeenschap is of er nu helemaal geen Eucharistie of Avondmaal meer gehouden zal worden. Er is geantwoord dat dat zeker niet het geval is. Regelmatig zullen er Eucharistie- of Avondmaalsvieringen gehouden worden conform de kerkelijke tradities, waarbij een priester resp. predikant voorgaat. Dit betekent ook dat het denkbaar is dat een predikant voorgaat zonder dat een Avondmaalsviering gehouden wordt, maar dan wel het vaste liturgische element (“Oproep tot eenheid”). Mocht het zo zijn dat voor dit liturgische element gekozen wordt voor een vorm waarin brood en zout gedeeld worden, dan ligt het voor de hand om alleen brood en zout te delen in diensten zonder Tafelviering. In diensten met Tafelvieringen zou dan dit liturgische element vereenvoudigd kunnen worden met een verwijzing naar de tastbare viering van de eenheid tijdens de Tafelviering, later in de liturgie.

In een toelichting geeft Ad van der Helm aan dat 40 jaar geleden vol enthousiasme gezocht werd naar vormen van oecumene. In de verschillende kerkelijke tradities wordt de Tafelviering op dezelfde manier beleefd, maar theologisch zijn ze verschillend. Daarom is er nu geen vooruitgang op dit punt. Feitelijk stokt het proces op een verschil in visie op het ambt. In de praktijk betekent dit dat vanuit het bisdom nadrukkelijk is aangegeven dat de praktijk in de vieringen conform het “oecumenisch directorium” moet zijn. Daarom is het belangrijk dat in de Merenwijk nu een 3^e weg gekozen wordt: het zoeken naar een liturgische vorm waarin uitdrukking gegeven wordt aan de Eenheid. Ad van der Helm onderstreept ten slotte nogmaals het belang van het staan in de verbondenheid met de moederkerken.

Na een pauze waarin veel ervaringen en emoties met elkaar gedeeld zijn, wordt door Inge Smidt nog even stilgestaan bij een mogelijke invulling van de zondagse viering met dit nieuwe element (“oproep tot eenheid”/“viering van eenheid”/“dienst van delen”/“dienst van eenheid”/....). Tegelijk wordt afgesproken dat op dinsdag 28 mei een tweede avond voor de geloofsgemeenschap gehouden zal worden om samen verder te

gaan in dit proces. In ieder geval wordt gezocht naar een vorm die recht doet aan alle tradities omdat we kerk zijn en willen blijven. We zoeken een vorm die niet afhankelijk is van de (gast-)voorganger. Dat kan omdat dit een niet-ambtelijk liturgisch element is dat speciaal is in onze vieringen. Ook een AKM-er of een ander lid van de geloofsgemeenschap zou dit voor zijn/haar rekening kunnen nemen.

Kortom: dit was een avond die veel emoties losmaakte omdat het raakt aan de kern van het samen vieren in de Regenboog. Tegelijkertijd liet het ook al iets zien van de kracht en de mogelijkheden in de gemeente om samen een weg te zoeken en op weg te gaan.

Nizet Dijkstra

“Anders vieren” in relatie tot het Landelijk Oecumenisch Platform LOP

Naar aanleiding van de informatieavond in de Regenboog over “Anders vieren” heeft de voorzitter van de AKM gevraagd om een beeld te schetsen van de situatie in de Merenwijk vanuit het perspectief van het Landelijk Oecumenisch Platform (LOP). Als leden van de geloofsgemeenschap en tevens als betrokkenen bij het LOP geven wij u deze toelichting op persoonlijke titel.

“Anders vieren” bij andere oecumenische geloofsgemeenschappen

De informatieavond van 15 april jl. over “anders vieren” heeft laten zien dat een herbezinning op de zondagse vieringen ons allen aangaat en diep raakt. Voor sommigen was de boodschap dat we onze traditie van wekelijkse gezamenlijke Tafelvieringen niet op dezelfde wijze kunnen voortzetten een onverwachte overval, voor anderen was het een teleurstelling omdat ook Leiden niet

“buiten schot” blijft en weer anderen hadden dit proces al zien aankomen. Het is goed elkaar te erkennen en herkennen in dit proces en om ieder de tijd te geven mee te kunnen gaan in dit proces van verandering, waarvoor de AKM het voortouw heeft genomen.

De vraag rijst natuurlijk of wij in de Merenwijk alleen staan in dit proces. Hebben anderen niet al voor dezelfde vraag gestaan en wat was toen hun antwoord? Er zijn toch ook andere oecumenische geloofsgemeenschappen en hoe gaat het dan daar? Een deel van de antwoorden kan gevonden worden bij het Landelijk Oecumenisch Platform (LOP). Dit platform van oecumenische geloofsgemeenschappen, waar ook de Merenwijk deel van uit maakt, brengt geloofsgemeenschappen in contact met elkaar die op één of andere manier de oecumene in de praktijk brengen. Het belang van het LOP ligt in het uitwisselen van ervaringen met elkaar en het zijn van een vraagbaak voor andere, nieuwe geloofsgemeenschappen. Het is voor ons (in de Merenwijk) heel gewoon om elke zondag met elkaar, uit verschillende kerkelijke tradities, met elkaar te delen in de viering inclusief de Tafelviering. Deze situatie is echter bijzonder. In Nederland zijn er maar enkele geloofsgemeenschappen waar de moederkerken zo'n situatie gedogen. De invulling van oecumene en steun van de moederkerken kan heel uiteenlopend zijn bij andere oecumenische geloofsgemeenschappen. Ook waar er een intensieve samenwerking was met gezamenlijke vieringen, bijvoorbeeld in Purmerend, blijkt dat heden ten dage niet meer mogelijk. Binnen het LOP zien we dat er veel veranderingen zijn binnen de aangesloten gemeenschappen en overal worden wegen gezocht om toch nog samen te kunnen vieren. Dat vraagt veel creativiteit van de leden van de geloofsgemeenschap en hun voorgangers. Desondanks is binnen het LOP nooit eerder de optie gehoord die nu uitgewerkt wordt voor de Regenboog. Het zou uniek zijn om een vorm te vinden waarin binnen de liturgie de “viering van de Eenheid” een plaats krijgt en waarbij men niet buiten de kerkelijke regels treedt. Deze mogelijkheid biedt ook voor geloofsgemeenschappen buiten de Merenwijk nieuwe mogelijkheden om de oecumene gestalte te geven in de viering.

Omdat bij vele bij het LOP aangesloten gemeenschappen sprake is van een heroriëntatie op de mogelijkheden om oecumenisch te kunnen vieren is binnen het LOP ook een inventarisatie gestart van de

actuele stand van zaken betreffende oecumenische vieringen (relatie met moederkerken, gebouw, voorgangers, vieringen). Het LOP bestaat dit jaar 25 jaar. De situatie van 40 en 25 jaar geleden is inderdaad niet meer die van nu. Toch is dat ook logisch. We kunnen niet anders dan ons telkens weer bezinnen op de mogelijkheden van vandaag. Natuurlijk willen we graag vasthouden wat we hebben, maar het gevaar

is dat we dan verliezen wat we hebben en niet open staan voor iets nieuws dat ons gegeven wordt. Met vertrouwen hopen we dat we met elkaar telkens weer deze nieuwe uitdagingen aan willen gaan. We kunnen er sterker uitkomen! Dit geldt zowel voor het LOP als voor de geloofsgemeenschap in de Merenwijk.

Nizet Dijkstra, lid dagelijks bestuur LOP
Frans Voets, voorzitter LOP

Een Koninklijke Regenboogdis

Op 26 april jl. was er in de ontmoetingszaal weer een Regenboogdis. Zoals elk jaar rond Koninginnedag had deze een bijzonder tintje. 2013 zou in verband met de troonswisseling een extra feestelijke dag opleveren. Het kookteam van de Regenboogdis had zich daarom niet alleen ingespannen om een passend driegangsmenu op tafel te zetten maar had de ontmoetingszaal in stijl versierd. Rood-wit-blauwe vlaggen en ballonnen kleurden de zaal en de servetten en vaasjes met bloemen waren oranje gekleurd.

Edo Elstak opende de dis met stilte voor gebed en met de uitnodiging staande het volkslied te zingen, waarna iedereen met een oranje-bittertje een proost uitbracht op zowel Beatrix als Willem-Alexander.

Het menu was deze keer samengesteld door Chef-kok Maja van Spaandonk. Kees van der Zee beschreef dit in het gastenboek als volgt "Een bovenste beste Regenboogdis van Oranje-bovensoep (goed op smaak gebrachte wortelsoep) via Oranje Prinsesjes Salade (met Bulgur en Multi-Cultigehakt), bekroond door een Koninklijk toetje (Rood-wit-blauw fruit met ijs en slagroom) t/m een apotheose van Oranje Lekkers (tompoucejes met koffie). Oranjammejam!"

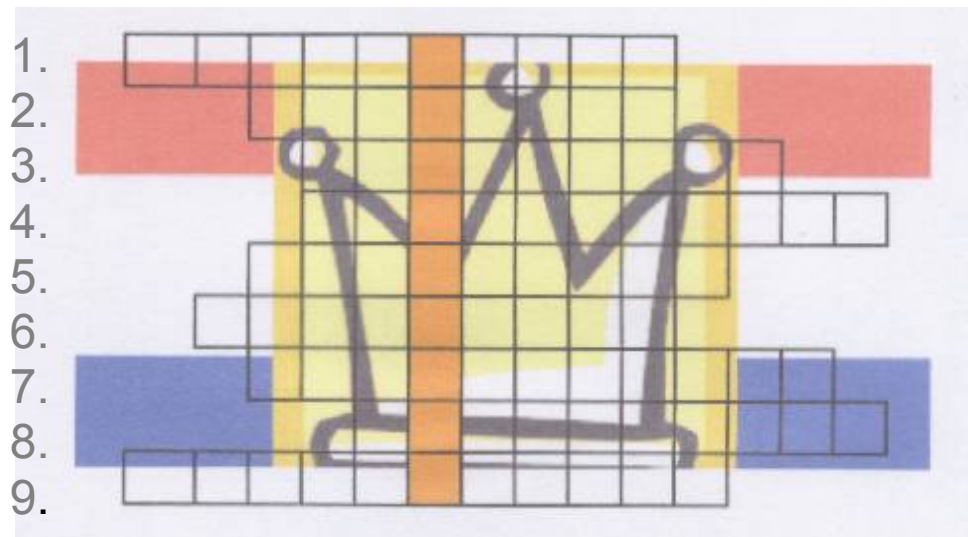
De kookploeg is altijd blij met het commentaar van de gasten. Zo liet Daan Stigter al eerder weten: "Het spreekt mij zeer aan dat jullie al sinds tijden eens in de maand voor zo'n heerlijke maaltijd zorgen. Een dergelijk veelomvattend initiatief wil na verloop van tijd

wel eens te hoog gegrepen zijn. Dat van jullie niet. Het zijn heerlijke maaltijden, maar het sociale element is zeker van gelijke waarde! Ik hoop dan ook dat deze traditie nog lang zal worden voortgezet. Ook deze feestelijke bijeenkomsten passen voor mij weer in het eigene, het unieke (niet uitsluitend) van de Regenboog. Veel dank.

Natuurlijk mogen gasten ook punten van kritiek inbrengen. Zo merkte Daan van der Stel eens op: "Het menu was heerlijk, maar de spruitjes waren niet beetbaar. Jammer want spruitjes zijn zo heerlijk. Kees van de Zee grapte: "Geheel eens met Daan. Gelukkig heb ik mijn eigen tanden en kiezen nog, dus die spruiten waren voor mij geen probleem."

Er zijn al heel wat heerlijke menu's de revue gepasseerd. Iedere kok heeft zijn eigen specialiteit. Als en Corry Meijer en Melly Steinhouwer koken dan betekent dat een Indonesische maaltijd Wil Sluiter heeft speciale kennis van de Israelische keuken. Van Joke Langeveld weten we dat ze graag experimenteert. Edo Elstak en Maja van Spaandonk hebben al vele verrassende gerechten op tafel gebracht.

Edo had voor de gelegenheid een puzzeltje gemaakt dat de gasten tijdens het diner konden oplossen. De letters in het grijze vakje vormden samen een woord dat te maken had met Koninginnedag.

1. Hoe heet de jongste zoon van Beatrix
2. Welke achternaam gebruikte W-A bij de Elfstedentocht
3. Van welke stad was Beatrix als 14 jarige burgemeester
4. Prinses Beatrix-fonds richt zich op:
5. Waaruit bestaat het "koninklijkvel"

6. Welke naam staat voor "-Amalia"
7. Welk goeddoel heeft een beeldje dat door Beatrix is gemaakt als beeldmerk
8. Hoe heet 't landgoed waar W-A en M wonen
9. Wat was het nationale geschenk voor Beatrix op haar 18e verjaardag.

De letters in het grijze vakje vormden samen een woord dat te maken had met Koninginnedag.

Onder de goede inzenders wordt een boekenbon van € 10,00 verloot.

Inzendingen vóór 10 juni sturen aan Frances Verhaar, Heidezegge 14, 2318 ZE Leiden of francesverhaar@zonnet.nl

Vlnr: Frances Verhaar; Maja van Spaandonk; Wil Sluijter; Edo Elstak; Corrie Meijer; Joke Langeveld (Mellie Steinhauer ontbreekt op deze fot

In het paasnummer van het Bulletin vertelde Sary van Oosten, die sinds juni 2010 ernstig ziek is, dat zij ten behoeve van het kankeronderzoek schorten maakt voor €15,- per schort.

De Regenboogdis vond dat een mooi initiatief. Het zou leuk zijn als de teamleden dezelfde schorten zouden dragen met het kenmerk van de Regenboog.

Sary nam de opdracht aan en het fraaie resultaat is op de foto te zien. Gedurende de Regenboogdis kochten nog drie mensen een schort. Sary is via email te bereiken: f.van.oosten@xs4all.nl

Voor de Regenboogdis staat lekker eten en drinken en elkaar ontmoeten centraal.

Dat is ook deze keer weer gelukt. Lia Lommers: "Het was verrassend en koninklijk lekker! en de sfeer was "Maxima"al gezellig". Ton Lommers voegde er aan toe: Ik heb genoten van mijn tafelgenoten".

Wij hebben al eens de leden van de Werkgroep Wijkcontacten te dineren gehad. Het is misschien ook voor andere werkgroepen een idee een bezoekje te brengen aan de Regenboogdis. De Regenboogdis is de laatste vrijdag van de maand. Men kan zich hiervoor opgeven bij Maja van Spaandonk: Telefoon 071-5214359; E-mail: majalobo@casema.nl

Frances Verhaar
foto's Edwin Meijer

Wereldtafel 9 juni

Aan de wereldtafel: de invloed van sociale media op het dagelijks leven.

Op zondag 9 juni is er, na de kerkdienst, een gesprek aan de wereldtafel over de invloed van sociale media op ons dagelijks leven. Internet, Facebook en Twitter zijn al haast niet meer weg te denken uit onze samenleving; veel mensen zien de voordelen ervan en de kansen die ze bieden. Maar anderen zien vooral de nadelen. Over voor- en nadelen zullen we het hebben aan de wereldtafel, en we zullen ook ideeën bespreken hoe internet en sociale media in onze geloofsgemeenschap een toegevoegde waarde kunnen bieden. En we hopen natuurlijk op ideeën en voorstellen van uw kant!
De bijeenkomst wordt georganiseerd door de werkgroep Vorming en Toerusting. U bent van harte uitgenodigd om deel te nemen aan het gesprek.

Namens de werkgroep Vorming en Toerusting,
Herman Gombert

Vrijwillige bijdrage Bulletin

Beste lezers van het Bulletin,
Bij dit nummer treft U een acceptgiro aan voor de kosten van het Bulletin van Kerkelijk Centrum de Regenboog over 2013.

De kosten van het maken van dit Bulletin bedragen € 9,50 per jaar. Voor de Buiten-Merenwijkers komt daar nog eens € 9,65 bij.

Graag vragen wij uw financiële medewerking om het Bulletin weer voor een jaar zeker te stellen. Zie het als een vrijwillige bijdrage, dus een hoger bedrag mag ook.

Met vriendelijke groet,

Harry Delemarre
Penningmeester AKM

Diaconale info vanuit De Bakkerij

DFA werkt aan gemeenschapsvorming

Een diaconie, ook de Diaconie Franstalige Afrikanen Leiden e.o. (DFA), kan alleen bestaan bij de gratie van een dragende gemeenschap. Mensen die vanuit een gedeelde visie en verbondenheid met elkaar zich geroepen weten om zorg te dragen voor elkaar.

De Franstalige Afrikanen in Leiden e.o. vormen geen gemeenschap. Naast de gedeelde taal van de oude koloniale overheersers en hun herkomst uit het op een na grootste continent op aarde, zijn er enorme verschillen in nationaliteiten, talen, tradities, normen en waarden. Daarom zijn er in maart 2013 ontmoetingen georganiseerd voor vrouwen en mannen afkomstig vanuit diverse Franstalige Afrikaanse landen. Er was duidelijk behoefte aan onderlinge contacten, mogelijkheden voor nader overleg, onderlinge samenwerking en persoonlijke inzet om te komen tot een zelfstandige diaconie voor Franstalige Afrikanen. Voorlopig komen de vrouwen bijeen als *Conseil des Femmes* en de mannen in het *Conseil des Hommes*. Vanuit deze adviesorganen worden voorstellen gedaan voor de toekomstige koers en activiteiten van de DFA en zijn diverse leden bereid zich als vrijwilliger in te zetten bij de activiteiten van de DFA.

DFA heeft eigen website

Meer weten over de Diaconie Franstalige Afrikanen? Op de hoogte blijven van de activiteiten en de organisatie? Sinds kort heeft de DFA een eigen website: www.dfaleiden.nl

DFA organiseert Afrikadag op 25 mei

Op zaterdag 25 mei 2013 organiseert de Diaconie Franstalige Afrikanen Leiden (DFA) in De Bakkerij een dag die volledig in het teken

staat van de Afrikaanse cultuur en *joie de vivre*. Met muziek, dans, kunst, mode, film, Afrikaans buffet en diverse workshops. Een schitterende gelegenheid voor Afrikanen uit Leiden e.o. om elkaar in een ontspannen sfeer te ontmoeten en voor andere belangstellenden om kennis te maken met de kleurrijke Afrikaanse cultuur en de medewerkers en vrijwilligers van de DFA. In Diaconaal Centrum De Bakkerij, van 13-17.30 uur. Kinderopvang is aanwezig. Toegang: € 5.

Transport naar Roemenië

Ondanks de inzameling van winterkleden voor Syrië in februari werden er toch nog vele zakken met kleding voor het transport naar Roemenië naar De Bakkerij gebracht. Onder andere 100 gesorteerde zakken van kerken uit de regio. Op vrijdag 19 april werd de overige kleding uitgezocht en gesorteerd door een groep leerlingen van het Rijnlands Lyceum in Oegstgeest, in het kader van hun maatschappelijke stage. Op vrijdag 26 april werd met hulp van vrijwilligers het oude meubilair van de Chr. Basisschool De Springplank uit Leiden ingeladen voor vervoer naar een basisschool in Targu Mures.

De Stichting Vrienden van Exodus Leiden

is op zoek naar enkele nieuwe bestuursleden, die zich met enthousiasme willen inzetten om middelen te werven ten behoeve van het bestaande werk en voor het stimuleren van nieuwe initiatieven. Zeker in deze tijd van bezuinigingen en subsidiebeperking is steun dringend nodig voor dit bijzondere werk, dat zich richt op het helpen van gemotiveerde ex-gedetineerden bij hun terugkeer in de maatschappij. Voor meer informatie: Anton Dronkers, tel.5121136 of Dik Toet, tel. 5217452. Giro Stichting Vrienden van Exodus Leiden: 4133781.

Nieuwe directie Nederlands Bijbelgenootschap

Sinds 1 april 2013 heeft het Nederlands Bijbelgenootschap een nieuwe directie. Wegens persoonlijke omstandigheden heeft Cees Jan Visser zijn functie als directeur neergelegd. Hij blijft als adviseur nog twee dagen per week aan het NBG verbonden.

Het bestuur van het Nederlands Bijbelgenootschap heeft de directietaken overgedragen aan Rieuwerd Buitenwerf en Roger Mullers. Zij zijn benoemd tot algemeen respectievelijk financieel directeur en vormen

samen de tweehoofdige directie van het NBG. Beiden waren al lid van het managementteam en worden daarin niet vervangen. Het bestuur verkleint daarmee het management van de organisatie.

Rieuwerd Buitenwerf (1973) is gepromoveerd bijbelwetenschapper, en heeft sinds 2005 als manager van de afdeling Vertalen en Bijbelgebruik veel ervaring opgedaan in het leiden van grote bijbelprojecten (bijv. de vertaling van de Bijbel

in Gewone Taal en diverse bijbelcampagnes). Ook heeft hij meegewerkt aan beleid op het gebied van vertalen en publiceren binnen de United Bible Societies. Daarvoor werkte hij als nieuwtestamenticus bij het NBG, en als promovendus aan de Universiteit Leiden. Hij is meelevend lid van de Protestantse Kerk in Nederland.

Roger Mullers (1969) is registeraccountant en registercontroller, en heeft de afdeling Bedrijfsvoering geleid sinds 2005. Namens het NBG participeert hij sinds 2006 in financiële commissies van de United Bible Societies. Voordat hij bij het NBG werkte, was hij manager planning & control bij NV Werk, Internal Auditor bij CSM NV, en registeraccountant bij Deloitte. Hij is meelevend lid van de Gemeente van Christus te Amsterdam.

Het NBG staat voor een belangrijk jaar: in 2014 wordt het 200-jarig bestaan gevierd en wordt de Bijbel in Gewone Taal gepresenteerd. De nieuwe directie ziet ernaar uit om dit bijzondere jaar gestalte te geven.

Nederlands Bijbelgenootschap Haarlem

Storm en regen, donder en bliksem

Misschien is het wat zonderling, maar de elementen in de titel van deze column zie ik liever komen dan gaan. Voor zonnig weer geldt juist het tegenovergestelde.

Ik ben één van die mensen die blij is dat het zonnige weer dit jaar lang op zich heeft laten wachten en dat de kou lang de overhand heeft gehad. Het is niet zo dat ik het vervelend vind om de warmte van de zon te voelen, maar de

sfeer die koud of nat weer met zich meebrengt, spreekt mij veel meer aan. Als het regent of de temperatuur laag is, zijn de meeste mensen binnen en heerst er een rust die alleen doorbroken wordt door de geluiden van de natuur en de elementen. Buiten voel ik me dan veel meer op mijn gemak, omdat ik het idee heb dan veel minder bekeken te worden en niet steeds op mijn hoede hoeft te zijn. Zodra de zon gaat schijnen, haast iedereen zich naar buiten en barst het lawaai los. Ik blijf me er over verbazen dat kinderen die buiten spelen zo hard moeten schreeuwen en gillen en dat mensen die buiten zijn überhaupt zoveel geluid en drukte moeten veroorzaken.

Ik kan echt genieten van de dagelijkse wandelingen langs de Zijl. Co loopt dan aan de lange riem of los en kan doen wat hij wil. Ik vind mijn weg met behulp van mijn stok en hoef, als het weer niet te mooi is, niet bang te zijn voor obstakels, wielrenners of hangjongeren. Ik luister dan naar het klotsende water, de wind die door de bomen ruist en de vogels en eenden. Ik voel me onbekeken, want de trouwe wandelaars en mensen met honden die ik tegenkom, kennen me.

Wordt het echter zulk mooi weer dat mensen het water gaan opzoeken, dan is het uitlaten van Co niet meer zo'n pretje. Door het lawaai van de boten kan ik de voorbij stuwende wielrenners niet goed meer horen en menigeen zet zijn fiets, scooter of vissersmateriaal half op het pad. Bij iedere stap kan ik dus een botsing verwachten. Ik vind het ook beangstigend dat iedereen mij met mijn witte stok kan zien, terwijl ik niet terug kan kijken. Het ervaren van zoveel mensen om mij heen, voel ik dan als bedreigend, omdat ze voor mij niet meer zijn dan geluiden van voetstappen, bootjes of fietsen heel dichtbij, of soms zelfs gelach om mijn stok. Pas als iemand me in het voorbijgaan groet, verandert die persoon voor mij van iets vijandigs in een mens. Wanneer ik samen met mijn moeder loop en zij vertelt wat er om mij heen gebeurt, beleef ik de wandelingen ook

heel anders. Door wat zij vertelt, krijgen de geluiden een gezicht en zijn ze niet langer bedreigend. Toch voel ik me het meest op

mijn gemak als het mooie zomerweer wordt doorbroken door een fikse regenbui. Ik ga dan met Co naar buiten, ruik de geur van de regen en waan me weer veilig en onbespied. De fietsers en bootjes zijn verdwenen en de bankjes zijn weer leeg. Barst er dan ook nog een onweersbui los, dan ben ik helemaal gelukkig. Het geluid van de donder fascineert me. Ik kan er uren naar luisteren.

In de Bijbel wordt de stem van God soms vergeleken met het geluid van de donder. In het Onze Vader bidden we dat van God de kracht is. Die kracht is voor mij heel nauw verbonden met de kracht van de dreunende donderslagen. Als het onweert, weet ik dat de kracht van God er altijd zal zijn. Tot in eeuwigheid.

Corine Knoester

Agenda

- Morgengebed: elke woensdag van 09.30 tot 09.45 uur;
- Inloop koffieochtend: elke woensdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Repetitie Regenboogkoor: elke woensdag van 20.00 tot 22.00 uur;
- Inzamelen oud papier, metaal en kleding: elke eerste donderdag van de maand van 09.00 tot 21.00 uur;
- Mothers Prayers: elke eerste vrijdag van de maand van 10.30 tot 12.00 uur;
- Regenboogdis: elke laatste vrijdag van de maand van 18.00 tot 20.00 uur;
- Regenboog open: elke werkdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Stiltecentrum open: elke werkdag van 10.00 tot 12.00 uur;

Mei		
Di 21	16.15-17.30 u	Samen aan Tafel
Di 28	20.00-22.00 u	Gemeenteavond
Juni		
Zo 09	11.30-12.30 u	Wereldtafel
Vr 21		Kerkennacht
Di 25	20.00-22.00 u	Informatieavond beleidsplan PGL

